

2018. szeptember

Trubnik

V. évf. IX. szám

KIIRTÓS

Pilisszentlászlói Hírmondó

Önkormányzati támogatásban nem részesülő cenzúramentes havilap

Tisztavatás a Kossuth téren

A Magyar Honvédség legkiemelkedőbb, és leglátványosabb eseménye a honvédtisztek avatása, amelyre katonai tiszteletadással, Magyarország lobogója előtt, az ország legfőbb közjogi méltóságainak jelenlétében került sor.

A Nemzeti Közszerződési Egyetem újonnan végzett

honvédtiszt jelöltek letették a tiszti esküt. Az idei augusztus 20. eskü ceremónián Testvértelepülésünk Mogyorósbánya szülötte, Pálincás Ferenc a mentőtisztból lett honvéd hadnagy is az eskütevők között volt.

Mentőtiszt - katonatiszt

A nagyformátumú ember életrajza röviden

Pálinkás Ferenc Dániel 1988-ban született Budapesten, törzsgyökeres mogyorósbányai lakos. Tanulmányait Esztergomban, ill. a Pécsi Tudományegyetemen végezte. 2016-ban Campus Mundi ösztöndíjasként 5 hónapos sürgősségi osztályos szakmai gyakorlatot töltött Törökországban, Burdur városában. Jelenleg a Magyar Honvédség 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred alakulatának egészségügyi tisztje, továbbá Budapesten, a csillaghegyi mentőállomáson mentőtiszt.

Az ifjú hadnaggal készült riport:

- Legelső kérdésem az lenne hozzád, hogy hogyan is jön össze ez a két végzettség? Mentőtiszt és katonatiszt is?

- Tulajdonképp úgy, hogy ugyebár a beosztásomat tekintve egészségügyi tiszt vagyok a Honvédségnél és nagyon idezőjelben mellék foglalkozásként

mentőtiszt az Országos Mentőszolgálatnál. Utóbbi munkakörre épül az előbbi fő foglalkozás. Tehát, érthető okokból szorosan összefüggnek és így alkotnak teljes egységet.

- Hmmm, ez roppant érdekesnek hangzik. Mesélnél picit magadról?

- Persze, nagyon szívesen! Én egy 29 éves egyszerű srác vagyok, akit szinte mindenki Fecónak hív, mentőtiszt végzettséggel rendelkezem, rendfokozatomat tekintve pedig hadnagy vagyok, és 2018. augusztus 20-án az a megtiszteltetés ért, hogy jómagamat is tisztté avatták az Országház előtt, a Kossuth-téren.

- Kifejtenéd azt, hogyan jutottál el az ide vezető útra?

- Hosszú és rögzös utam volt idáig, telis-tele fontos állomásokkal és élettapasztalatokkal. Először is azzal kezdeném, hogy egészségügyi szakközépiskolába jártam, ám a kezdet-kezdetén csupán hasznosnak tartottam az ilyen jellegű ismereteket, de koránt sem volt ez, hogy úgy mondjam első látásra szerelem. Igazából, akkoriban inkább régész szerettem volna lenni.

- Akkor mégis mi indított el ezen a pályán?

- Körülbelül egy évtizeddel ezelőtt volt adásban egy amerikai sorozat az ottani rendőrök, tűzoltók és mentősök munkájáról. Mindig is furdalt a kíváncsiság, hogy amíg az első két szervezet tevékenységét látványos elemekkel, minden részletre kitérően ábrázolták, addig a mentőket nem. Ők csak jöttek, és megmentették a bajba jutottakat. Szóval, akkor és ott, keveredve az egészségügyi képzéssel, ez elindított valamit bennem. Aztán szép lassan kialakult a felismerésből az elhatározás. Persze ez a történet nem volt mindig ilyen egyszerű, de sokszor a sors is segített abban, hogy a sürgősségi betegellátás területére kerüljek és maradjak is ott.

- És hogy került a képbe a katonaság?

- A családi jó példák által, illetve igazából vonzott ez a terület is. Szerettem volna kipróbálni, még inkább megmérettetni magam. Így hát a sikeres államvizsgát követően (és akkor a diplomám még a nyomdában sem volt) egy Tanulmányi Osztályos

hivatalos igazolással, és a nyelvvizsgámmal felkerestem a tatabányai toborzóirodát.

Innen aztán 2017. októberében Tatára kerültem katonai alapkiképzésre, annak befejeztével

pedig az alakulatomhoz, Székesfehérvárra.

- Ne felejtjük el azt sem, hogy mindeközben te a mentőszolgálat aktívan vonuló mentőtisztje is vagy. Erről is említenél pár mondatot?

- Igen, Budapest III. kerületében, Csillaghegyen vonulok. Nagyon szeretem az ottani munkámat is. Igazán remek, családi és bajtársias a közösség az állomáson. Fontosnak tartottam azt, hogy készségeimet és képességeimet megfelelő szinten tudjam tartani. Erre pedig kiválóan alkalmas a főváros nyüzsgése, pörgése, hiszen a budapesti mentőállomások leterheltsége rendkívül nagy. Szó szerint mindenféle esetben bele lehet futni arrafelé, és hát rendszeresen bele is futok pl.: súlyos sérültekbe, újraélesztésekbe, kardiológiai krízis helyzetekbe. Sőt még szülésvezetésem is adódott az állomás udvarán! Jórészt hétköznapi vagyok katonai szerepben: egészségügyi kiképzéseket tartok az állománynak, helyszínt biztosítok, és készenlétet látok el többek között a laktanya egyéb katonákra vonatkozó kötelmei mellett. A hétvégéim pedig a mentőké.

- Sokszor nehéz lehet, mert úgy látom, nem okoz gondot az életedben az unalom!

- Az éppenséggel aligha érint. Szinte folyamatosan be vannak táblázva a napjaim. Azonban ugyebár mindig arra van időnk, amire szeretnénk, hogy legyen. Ennek ellenére, ha éppen némileg elcsüggedek, sokszor segít a következő idézet:

„Gondolod, kerül életed útjába

Egyetlen gátló kő is hiába?

Lehet otromba, lehet kicsike,

Hidd el, ahol van, ott kell lennie.

De nem azért, hogy visszatartson téged,

S lohassza kedved, merészséged.

Jóságos kéz utadba azért tette,

Hogy te megállj mellette.

Nézd meg a követ, aztán kezdj el

Beszélgetni róla Isteneddel.

Őt kérdezd meg, milyen üzenetet

Küld azzal az akadállyal neked...”

(Prohászka Ottokár: Kő az úton)

- Kicsit témát váltva, a Gerecse lábánál fekvő 900 fős kis faluból, Mogyorósbányáról származol. Mit jelent ez neked?

- Mindent! Számos helyen megfordultam ez idáig már. Azonban Mogyorósbánya lesz mindig is az otthonom. Van egy kis házam az erdő szélén, ahová olykor-olykor elbújhatok a nagyvilág szeme elől. Ide térek haza, ez az én kis világom. A falu jelenti számomra a megnyugvás szigetét és a biztos kikötőt az élet viharos tengerén. Egyszóval ezer szállal kötődöm hozzá, a környéken él szinte mindenkim és soha nem szeretnék végképp elszakadni innen.

- Végezetül röviden felvázolnád a jövőben terveid?

- Jó lenne növelni még inkább a szakmai kompetenciaszintemet, így egy MSC képzés elvégzése is igen komolyan tervben van. Életkoromat tekintve pedig a külföldi katonai misszió is elég nagy valószínűséggel szóba jön. Viszont nagyon előre nem tervezek.

- Zárásként, őszintén kívánok céljaidhoz erőt, egészséget, és sok-sok katonai szerencsét.

- Köszönöm szépen, hazámat szolgálom!

Rövid özvegység Volánnál egy életen át

Ismét kevesebben lettünk. Őslakosunk Vanyák Imre halálával ismét csökkent létszáma a Pilisszentlászlón születteknek. Imre, igen kedves gyerekkori szomszédom és barátom volt.

A „Pilisszentlászlón születtek” Születési etnográfiai adatok 1775-től napjainkig c. gyűjteményem szerint 1950. November 12. hétfői nap reggelén született Pilisszentlászlón, az akkori Felszabadulás út 3. szám alatt lévő családi házban. A később hét gyermekes család ötödik fiú gyermekeként látta meg a napvilágot. Édesapja Vanyák Mihály, aki a II. Világháborúban megsebesült és szovjet hadifogságot is szenvedett, ősi pilisszentlászlói családból való. Édesanyja Kosznovszki Margit, mint azt a neve is mutatja, szintén ősi helybeli szülők sarja. Az akkori szokásoknak megfelelően az újszülött születését követő vasárnap lett megkeresztelve. Keresztelésen keresztapja Bíró Dezső által, második névként a Dezső nevet írta Szopori János, akkori plébánosunk a plébánia anyakönyvébe.

Imre barátommal, mint közeli szomszédokkal, közös gyerekkorunk volt. Már gyerekkorában kitűnt remek hangjával. Akkoriban nem volt még olyan gépkocsiforgalom, így mi szomszédok, beleértve az idődebbekeket is élvezettel hallgattuk. Esküvője után igazán szívből jövő éneklését a nagy gépkocsiforgalomtól mentes Honvéd utcai szomszédjai hallgatták. Általános iskolai tanulmányait befejezván, Imre az építőiparban helyezkedett el, majd még fiatalon hivatásos gépkocsivezető lett. 1975. április 12. elején közel a 25-ik évéhez házasságot kötött, a szintén helyi születésű Kiss Annával (unokahúgommal). Mindkettőjük szorgalmának köszönhetően rövid idő elteltével kezdték el építeni családi fészkeket. Első fiúk 1975. december 29-én, született akit Marcis Ferenc atya által édesapja nevét kapta.

Imre, ekkor már Pomázon a Gyógymunkaterápiás intézetnél, mint gépkocsivezető dolgozott.

A család másodszülött fiúgyermekét, akit szintén Marcis atya keresztelt, már az újépítésű családi házba hozták a szülőotthonból.

Imre barátom humánusságára jellemzően, felesége szüleivel igen jó kapcsolatban volt és azokat halálukig mindenben támogatta. Mindkét fiukat kitanították, és családi fészkeik lerakásában kétkezi munkájukkal is segítettek. Nyugodt, megfontolt higgadtságára jellemzően, felnőttkori munkaidejének szinte egészét a már említett pomázi intézet „kisbuszának” volánja mellett töltötte.

Mikor súlyos betegsége eluralkodott rajta életének utolsó napjait is szintén az intézet kórházában töltötte, amíg a halál magához nem szólította.

Mint családfő is példás keresztény életet élt. Betegsége ellenére a falu legmélyebben fekvő utcájában lévő családi házából, bármily nehezen és lassú tempóval, de minden vasárnap felmászott a templomdombra, hogy az úr testét magához vehesse.

Kedves barátom Imre! Higgadt, de küzdelmes keresztény értékrendű földi életed véget ért. Nyugodjál békében, életed párja Anka mellett, akihez oly hamar visszatértél!

Legyen mindkettőtöknek könnyű pálos testvéreink által felszentelt szülőfalunk földje!

A gyászoló család nevében kérem, engedjék meg Tisztelt olvasóim, hogy megköszönjem mindazok részvételét, akik Tibor atya búcsúztatásával elkísérték őt utolsó útjára, és sírjára koszorút, virágot helyeztek.

Istenünk kérünk, vedd helyettünk oltalmadba őt, Tárd ki kapudat, nyugodni vágyó lelke előtt!

Franyó Rudolf

Kálvária

Jó hír

Fajcsák Tibor Atya szervezésével augusztus 31. ülésezett a „Kálvária bizottság” melynek tagjai: Fajcsák Tibor atya, dr. Illés György alpolgármester, Rudolf János képviselő, és jómagam. Meghívott vendégeink:

Stefanovics Beáta
tájépítész mérnök,
aki gyerekkorát,
mint helyi lakos
Pilisszentlászlón
töltötte, és Fülöp –
Pocsai Beáta.
Megbeszélésünket
Tóth Attila

polgármesterünk is megtisztelte jelenlétével.

Az engedélyezési eljárás megbízói: Pilisszentlászló Község Önkormányzata, Szentlászló Plébánia, Pilisszentlászló Nemzetiségi Önkormányzat.

Tulajdonviszonyok: A sokszögletű Kálvária területe még az „átkosban” sem került állami tulajdonba. Tehát egyházi tulajdon. A kálváriához vezető keskeny út állami tulajdon, melynek kezelője, használója, de inkább gondozója Pilisszentlászló Község Önkormányzata. Szentlászló Plébánia kérésére önkormányzatunk hozzájárult, hogy a Kálváriánkat megközelítő úton „stációkat” helyezzünk el. Az építési engedéllyel kapcsolatos eljárások, tanulmánytervek, elkészítését,

(megszámoltam 42 oldalnyi anyag) és anyagi vonzatát Tóth Atilla polgármester rendezte.

Igen, valóban negyvenkét oldalnyi anyag ezért csak lényegre törően igyekszem lerövidíteni: a helyszíni vázrajz szerint 14 stáció kerül elhelyezésre. Ne legyen túl zsúfolt, és jobban illeszkedjen a környezethez, az öltöző sarkánál kezdődik egy „indító” kővel.

A stációk elhelyezésének lényege, hogy nem mértani pontossággal, „katonás” rend szerint kerülnek elhelyezésre. Pld. Az első stáció az indító

kőtől 22 méter távolságra lesz megépítve.

A következő stáció 13, 25 tengelytávolságra kerül elhelyezésre. Következő már csak 10 m, azután ismét nő 14, 50 m. hosszúságra.

A sportöltözővel párhuzamos úton négy stáció mellett megyünk el ahol a fordulónál, lévő ötödiknél egy pillantást vethetünk majd a dombba kapaszkodó

stációkra és a

kőkeresztre és a mellette elhelyezésre kerülő két fakeresztre. A Kálvária területén számos fa kerül elhelyezésre.

7-én, pénteken Tóth Attila polgármesterünk személyes segítségével, és Krkos Attila falugazdánk közreműködésével a térkép - vázrajz alapján, helyszínen is beazonosítottuk a Kálváriához vezető Önkormányzatunk kezelésében lévő út méreteit, és a stációk elhelyezését. Mindkettőjüknek ezen, soraim erejével is köszönöm az igen pozitív együttműködést.

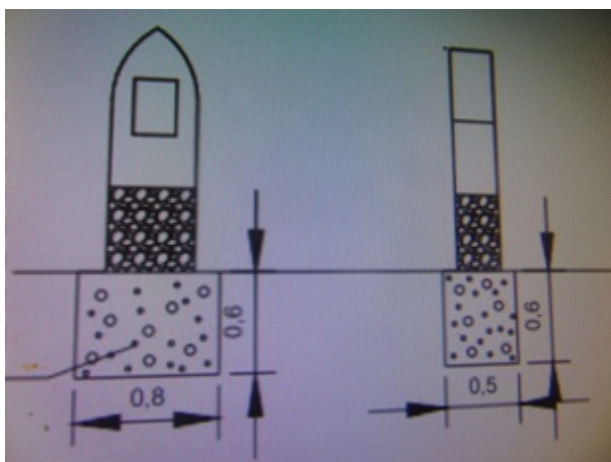
Fajcsák Tibor atyával a mai napon történő megbeszélés alapján tudom közölni a Kedves

Olvasókkal, hogy még a héten elkészül a pályázathoz szükséges dokumentáció.

Keresztényi érzelmű kormányunkban bízva, várjuk annak számunkra pozitív, humánus elbírálását.

A stációk anyagáról, méreteiről a tervezett kezdésről, költségekről, a

benyújtandó pályázati lehetőségekről, az októberi KÜRTÖS – ben ismét jelentkezem.

Kelt.: Pilisszentlászlón, 2018. szeptember 9.

Tisztelettel, Franyó Rudolf

A történelem tanít

Már aki foglalkozik vele, az okulhat belőle, A mongol birodalom volt a legnagyobb a világon. A barbarizmus győzelme volt a civilizáció felett. Nemzetek sokasága pusztult ki, városok ezrei váltak a földdel egyenlővé. Erről, álmodozik Nyugat – Európa. Behódolni, a nyelvet nem beszélő, európai betűket nem ismerő területfoglalók előtt. A törökök is 500 éve fegyvertelenül sétáltak be Budára, és az egész földrész egyesített seregei tudták csak 150 év után onnan kiűzni őket. Nyugat is milliósámra engedi be a muszlinokat és négereket, és arról álmodozik, hogy majd egyet – egyet haza tudnak szállítani.

Idén Németországban is rekord alacsony volt a búzatermés. Nálunk is. Egész Európában, nem a terrorizmus a legnagyobb veszély, hanem a Föld harmincévente duplázódó népességének az etetése. Aki szétlőtte az egész országát (szírek), azok az egész világon jogosultak a teljes ellátásra, és a hazájuk teljes újjáépítésére.

Rájuk vonatkozva az egész világ útra akar kelni, hogy szőke, kék szemű német állampolgár lehessen, akik még mindig moralizálnak védekezés helyett. A legutolsó emberükig.

Tisztelettel, Losonci Miklós mérnök – tanár

Esküvő

Fotók: Franyóné

Augusztus 4-én igen érdekes esküvői szertartáson vehettünk rész, pálos rendi templomunkban. Pilisszentlászlóról Szentendrre költözött szülők Németországban élő unokája ment férjhez, holland polgárhoz. Az esküvő hagyományokhoz híven felvonulással indult az esküvői menet az esküvői szertartás – ceremónia színhelyére. A római katolikus egyház szerinti szertartást Fajcsák Tibor

atya végezte. A sok-sok érdeklődő, hagyományainknak megfelelően vendégül lett látva. Szertartást követően a „lagzis” menet ünnepi vacsorára és mulatságra kocsikkal Visegrádra, a reneszánsz étterembe távozott. Sok, sok boldogságot nekik! Éljenek boldogan!

Franyó Rudolf
Fotó: Franyóné

Keresztneveink Jeles napok védőszentek

ROZÁLIA szűz Meghalt 1160 körül. Ünnepe; szeptember 4. Szinibaldi gróf leánya volt, s a Monte Pellegrine remetéje, ahol a legkeményebb önmegtagadásban és imádságban élte le életét. A 1624. évi dögvész idején fedezték fel tetemeit.

Hathatós közbenjárását kéri a pestises betegségben. Rozália a latinban: rózsákkal díszített.

VIKTOR pápa, vértanú. Meghalt 198. A pápa felsőbbségének egyik legerősebb ókori tanúja. A

húsvét idejének egységes megállapítása érdekében a nyugati szokást tette általánossá és az ellenszegülő kisázsiaiakat kiközösítéssel fenyegette meg. Vértanúsága nem biztos. Viktor magyarul győző a latinból.

MÁRIA a legismertebb és legkedveltebb női név, mert viselői a Boldogságos Szűzanya örökös tisztelői kívánnak lenni. Mária névnap szeptember 12. De minden Mária ünnep alkalmas arra, hogy születési naphoz közel eső Mária ünnep legyen. Mária zsidóban: Mirjam = keserűség, a görög szent atyáknál: úrnő, megvilágosító és a tengerek „mirhája” jelentés nyomul előtérbe. Csekély hitelességgel bír a szentjeromosi: „tenger csillaga” jelentés. Legvalószínűbb az egyiptomi „myr” származtatás, mely annyit jelent, mint „szeretet.” Mária = Mari = Irma, Mariska, Maca.

EDIT szűz. Meghalt 984. Ünnepe szeptember 16.

Szt. Edgár angol királynak istenfélő leánya zárdába kívánta leélni jámbor életét. Szívét egyetlen vágy töltötte be: minél többet tenni Isten dicsőségére és az emberiség lelki üdvére. Hamvai Wittenben Szent Dénes templomában nyugszanak. Editha az angolszászban: birtokért küzdő.

MIHÁLY főangyal. Ünnepe: szeptember 29. A Szentírás szerint Isten megteremtve a lelkeket, szabad akarattal ruházta fel őket. Ezzel némelyek visszaéltek, ezek a gonoszlelkek, vezérük Lucifer, a többiek megmaradtak Isten iránti hűségben és engedelmisségben, ezek az angyalok. Fejük Szent Mihály főangyal, ki a gonosz lelkek legyőzője és földi életünk üdvösségének közvetítője. Szent Mihály a temetők védőszentje (Szent Mihály lova,) továbbá a lovagiasság védője. Jelentése a zsidóban: Mi-cha-el = ki olyan, mint az Isten.

Gondolatok

Az év minden napjára, a bölcsektől

Soha nem hazudnak annyit, mint esküvő előtt, háború alatt, és vadászat után.

Bismark

Kavicsot ér az a nő, ki drágakőért megszerezhető.

Kner Izidor

Amit bármikor megcsinálhatsz, sosem fogod megcsinálni.

Thomas Fuller

Egyszer a tanítvány megkérdezte a Mestert.

- Sokat kell még várni, hogy a dolgok jobbra forduljanak?

- Hát, ha várunk, akkor még sokat – felelte a mester.

A bölcs csak azt mondja, amit tud.

John Ronald

Jozef Schwarz

Senváclav je nad Vyšehradom

Senváclavania veľmi dobre vedia, že pešo chodníkom zo Stanoviska popri starom futbalovom ihrisku do údolia Opátovej studničky a neskôr cestou sú asi za tri hodiny vo Vyšehrade. V mestečku na pravom brehu Dunaja známeho nielen v krajine ale aj vo svete najmenej 2000 rokov. Na počiatku bol Rím a jeho provincia Panónia. Na Šibrikovom kopci stálo významné opevnenie zo

systemu Limes Romanum. Na jeho rumoch v 9. storočí vybudovali predkovia dnešných Slovákov opevnené hradisko, ktorému dali meno Vyšehrad (hrad na ktorom sídlilo knieža alebo iný vyššie postavený pán, maďarsky: „magasabb kastély“. Slovenský názov pretrvávajú v maďarčine dodnes. Po príchode predchodcov dnešných Maďarov sa hradisko zmenilo na župný hrad (ispansági vár). Po

tatárskom vpáde ktorému odolali len niektoré kamenné hrady dal Belo IV. vybudovať stredoveké hrady, predovšetkým Horný hrad, ktorý je dodnes vizuálnym symbolom Vyšehradu.

Zlatý vek Vyšehradu nastal po nástupe kráľov z rodu Anjou. Na brehu Dunaja začali budovať Kráľovský palác. Karol Róbert, Ľudovít Veľký, Žigmund Luxemburský a Matej Korvín urobili z neho výstavné sídelné miesto uhorských panovníkov. Azda jedným z vrcholových stredoeurópskych okamžikov bolo tunajšie stretnutie troch kráľov – uhorského Karola Roberta, českého Jána Luxemburského a poľského Kazimíra Veľkého v roku 1335.

Turecká okupácia časti krajiny pretrhla kráľovskú slávu Vyšehradu. Zostali rozpadajúce sa múry, prišli noví, nemeckí osídlenci. Neútešnú situáciu zmenil príchod Slováka Jozefa Viktorína za katolíckeho kňaza, ktorý okolo roku 1870 ako prvý upozornil vedenie krajiny na poklady, ktoré sa vo Vyšehrade nachádzajú, začal s ich odkrývaním a popularizáciou. Aj dnešné Maďarsko je mu vďačné – všimnite si pod Horným hradom veľké biele „V“, postavené na jeho počesť. Novodobé Maďarsko nadviazalo na Viktorínove snahy, došlo k čiastkovým rekonštrukciám oboch hradov i Kráľovského paláca. Mimochodom na týchto sa podieľali aj Senváclavania.

Až prišiel rok 1991 a nastal opäť zlatý vek

Vyšehradu. Jeho meno sa začalo skloňovať nielen v strednej Európe ale (neprežením) v celom svete. Predstavitelia Maďarska, Poľska a Česko-Slovenska (neskôr Česka a Slovenska) tu začali proces spolupráce krajín hodný 21. storočia s názvom Visegrádska trojka, neskôr štvorka. Nadviazali pritom na zlaté vyšehradské časy spred 750 rokov.

Dnešný Vyšehrad nezabúda na svoju slávnú dávnu i nedávnu minulosť a pripomína si ju. Najmä v letných mesiacoch. Začiatkom júla sa konajú trojdňové pravidelné medzinárodné palácové hry. Kráľovský palác a Šalamúnova veža ožívajú stredovekým oblečením, jedlom, pitím a predovšetkým turnajmi ozbrojených rytierov. Zažijete množstvo zábavy i poučenia. Aj Senváclavania sa pričínajú o ich úspešný priebeh. A koncom júla sa koná tradičná pripomienka Jozefa Viktorína. Slováci z Budapešti spolu s mestečkom Vyšehrad a Múzeom kráľa Mateja sa stretávajú pri miestnej škole a pri hrobe Jozefa Viktorína aby si uctili pamiatku významného Slováka a záchrancu vyšehradských pamiatok. Aj autor článku, ktorý sa s hrdosťou považuje za Pilíšana a Senváclavčana býva pri tom.

Vyšehrad v histórii bol vždy významným miestom histórie. Ako sídlo panovníkov sa zaraďuje medzi také sídla ako Ostrihom, Budín i Bratislava. Ale nezabúdajme: nad Vyšehradom je ešte Senváclav!

Jozef Schwarz Szentlászló Visegrád felett van

A szentlászlóiak nagyon is tisztában vannak vele, hogy gyalog az Állásból, a régi futbalpálya mellett, az Apátkúti-patak völgyébe és aztán tovább Visegrádig, az út nagyjából három óra alatt megtehető. A Duna jobbpartján lévő városkában található erődítmény nemcsak hazánkban, de a világon szintén ismert, legalább kétezer esztendeje. Kezdetben a Római Birodalom, azon belül is Pannónia provincia részét képezte. A maradványain, a IX. században, a mai szlovákok elődei erődítményt építettek, melynek a Visegrád (magyarul magas vár) nevet adták. Ez volt a fejedelem, vagy más akkori hatalmasság székhelye.

A szláv elnevezés átkerült a magyar nyelvbe és a mai napig használatos.

A mai magyarok elődeinek megérkeztét követően az erődítményből ispánsági vár lett. A tatárjárást követően, melynek csak néhány kőből épített erődítmény volt képes ellenállni, IV. Béla várakat emeltetett. Ennek példája a legelsőként felépített Fellegvár, mely napjainkig Visegrád jelképe.

Visegrád aranykorszaka az Anjou ház királyainak trónra lépésével kezdődött. Ekkor kezdődött meg a dunaparti Királyi palota megépítése. Az épületet Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxembourgi Zsigmond és Korvin Mátyás a magyar uralkodók

pompás székhelyévé alakították át. A közép-európai események talán egyik csúcspontja volt a három uralkodó, a magyar Károly Róbert, a cseh Luxemburgi János és a lengyel Nagy Kázmér 1335-ben végbement itteni találkozója.

Az akkor Magyarország török általi részbeni megszállása miatt Visegrád királyi fénye kialudt. Csak a lassan széthulló várfalak maradtak, új népek érkeztek, a német telepesek személyében. A kevés örömet jelentő helyzet (az 1848-as szabadságharc leverése és az azt követő osztrák önkényuralom – a fordító megjegyzése) megváltozása nem kis részben a szlovák származású, katolikus papként ide helyezett Viktorin József révén kezdődött meg. Ő 1870-ben, elsőként

hívta fel az ország akkori vezetésének figyelmet azokra a becses történelmi emlékekre, melyet a Visegrádi vár falai rejtene. Ásatásokba kezdett és eközben népszerűsítő munkát végzett. A mai Magyarország is megőrizte emlékét, Önök is megláthatják a Fellegvár alatt nagy, fehér, "V" betűt formázó, a tisztelet jeléül épített emlékművet. Az újkori Magyarország magáévá tette Viktorin törekvéseit, megvalósult mindkét vár és a királyi palota részleges rekonstrukciója. Mellesleg e munkákban a szentlászlóiak is résztvettek.

1991-től ismét aranykorszak köszöntött Visegrádra. Nevét kezdték nem csak közép Európában, hanem, bár ki nem jelentve, az egész világban is megismerni. Magyarország, Lengyelország és Cseh-Szlovákia képviselői (a későbbiekben Csehország és Szlovákia) itt kezdték meg az arra érdemes országok XXI. századi együttműködési eljárását, a Visegrádi hármak, majd később a

négyek néven. Ezzel ugyanakkor kapcsolódtak a, 750 esztendővel korábbi aranykorszakhoz.

A mai Visegrád nem feledi dicső múltját és közelmúltját és arra emlékezik, elsősorban a nyári hónapokban. Július, elején kerül évente megrendezésre a három napig tartó palotajáték. A Királyi palota, a Salamon torony életre kelnek a középkori ruházat, az étel-ital és mindenek előtt a fegyveres lovagok küzdelme. Számos élvezetes és tanulságos élményt élhetnek át. A szentlászlóiak is mindent elkövetnek a sikerért. Július, végén kezdődik a hagyományos megemlékezés Viktorin Józsefre. A budapesti szlovákok, együtt a Visegrád városával és a helyi Mátyás király múzeummal a helyi iskolánál és Viktorin

József síremlékénél találkoznak, hogy leróják tiszteletüket a jeles szlovák, avisegrádi emlékek megmentője előtt. A cikk szerzője, aki büszkén vallja magát a Pilis-hegység és Pilisszentlászló lakójának, szintén résztvevője az eseménynek.

Visegrád a történelemben mindig is jelentős szerepet játszott. Mint uralkodó székhely olyan városok közé tartozik, mint Esztergom, Buda és Pozsony. Soha ne feledkezzünk meg arról, hogy Pilisszentlászló még Visegrád felett van!

Fordította: Papanek László

Elődeink mesterségei

Mészégetők

Községünkben elődeink nem égettek, nem is égethettek meszet, hiszen mészégetésre alkalmas kő a Pilis-Visegrádi-hegységben, tehát falunkat körbeölelő hegyekben nem található.

A Pilis hegység nyugati oldalán viszont az ottani szlovák ajkú települések: Pilisszentkereszt – Mlinky, Pilisszántó- Santov, Pilisszentlélek – Huta, Piliscsév Csív lakóinak egyik igen jelentős megélhetési forrása a XX. század végéig a mészégetés volt. Ezekben, a falvakban talán már a római korban is, de a középkorban biztos égettek meszet. A török hódoltságot követő újkori XVIII. század eleji első betelepülők már ismerték a mészégetés fortélyait. A mészégetés két legfontosabb anyaga adott: a hegy mészkőből volt, az erdő, pedig tele fával, olyannyira, hogy az erdőkből nyertek mezőgazdasági művelésre alkalmas területeket.

Ezzel a módszerrel alakultak ki az erdőirtványos települések. Községünk szintén erdőirtványos település, sőt a tőlünk mintegy 3 km.-re lévő Kopanyica (magyarul kapásföld), amelyet elődeink szintén erdőirtással hódítottak, és tették mezőgazdasági területté, alkalmassá.

Sok megélhetési lehetőség nem lévén a mészégetés természetszerűen kínálkozott a fent jelzett községekben. A mészégető munka folyamatai, a gazdag tapasztalatok apáról fiúra szállva mesterséggé fejlődtek.

Ez olyan népi mesterség lett a környéken, melyet nem lehet megtanulni az iskolapadban.

Mire az elfáradt szülő átadta a kemence „üzemeltetését” fiának az már teljes biztonsággal tudta tovább vinni a „stafétabotot”. Hosszú évtizedek óta a mészégetés technológiája nem

igazán változott. Fatüzelésű boksákban égették a meszet évszázadokon át. Ennek következtében megritkultak az erdők, sőt erdőrészek tűntek el. Mind messzebből kellett hozni a fát, amelynek kitermelését korlátozni kellett.

Forradalmi változást a szén megjelenése és hozzáférhetősége hozott. Teljesen átalakult a kemence szerkezete, az égetés munkafolyamata. A közlekedés fejlődésével pedig bővült a piac.

A II. világháború után beindult építkezési konjunktúra nagy mennyiségű meszet igényelt. Ezeket, az igényeket csak tehergépkocsikkal lehetett kielégíteni. A lovas kocsis meszeseket, akik hajdanában faluról-falura járva vödörként mérték rugós kézi mérleggel az általában meszeléshez szükséges égetett

meszet, amiből a háziasszonyok oltott meszet készítettek maguknak, felváltották a tehergépkocsik.

Pilisszentlászló környéki erdőkben mészégetésre alkalmas kő, nem volt. Elődeink közül viszont, a jobb kereset reményében többen jártak meszet égetni, a fent jelzett pilisi falvakba.

Így kerültek többek közt Pilisszántóra, a képen látható „munkától meg nem ijedő” embereink: fent középen Genszki István, bal kezénél szentendrei barátjuk Uzelemaan és neki balkezénél Varga Gusztáv, követlen előttük ül Galda Gusztáv.

A kép a múlt század hatvanas éveinek elején készült. Helyszín, a Pilisszántó feletti mészkőbánya.

Ott termelték ki az égetéshez szükséges követ, amit a bánya alatt lévő pilisszántó községhez közeli kemencékben égettek ki. Akkoriban, sokan még kézírakodással és lovas kocsival hordták a

mészkövet égetési helyére. Számos falunkbeli férfi égetett meszet Pilisen, távolabbi helyeken is: Mogyorósbányán, Pusztamaróton, Bajóton, de még Mátrában is.

A távolság miatt embereink csak hetente, illetve, ahogy a munkafolyamat megengedte jártak haza családjukhoz.

1963-ban Pusztamaróton még inaséveim előtt legényként édesapám, bátyám és még néhány pilisszentlászlói férfi mellet én is megismerhettem

ezt az embert, kívánó mesterséget.

Mészégetés a költő szavaival élve: „Nagy mulatság, férfimunka volt” – leginkább azonban az idézet második része áll közelebb az igazsághoz.

A több mint félévszázados képet Varga István, Varga Gusztáv fia bocsátotta rendelkezésemre.

Franyó Rudolf

Közlekedés Biztonsági csomag a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvodának

A Pest Megyei Baleset- Megelőzési Bizottság által Pilisszentlászlói Polgárőrségnek megküldött baleset megelőzési csomag lett kiosztva a Pilisszentlászlói Vadvirág Óvoda óvodásai részére.

2018. augusztus 9-én Mihics József Dr. Schweickhardt Gotthilf és Mihics Krisztián, adta át a Pest Megyei Baleset Megelőzési Bizottság által

megküldött 24 db. csomagot az óvodások részére.

A csomagban volt kis hátizsák, láthatósági mellény kerékpárra csengő és lámpa szett.

Dr. Schweickhardt Gotthilf polgárőrünk közlekedéssel kapcsolatos játékos előadást, oktatást tartott, amit a gyerekek nagy érdeklődéssel hallgattak meg.

Óvónők is kaptak láthatósági mellényt.

Bebiák Hedvig óvodavezető egy ajándécsomaggal köszönte meg a polgárőrségnek az eddigi együttműködést, és a kisgyerekekkel való foglalkozást.

A gyerekek nagyon örültek, ezzel is polgárőrségünk próbálja kis korban a közlekedés biztonságára nevelni, felhívni a figyelmet.

Köszönjük a csomagot a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Pest Megyei Baleset- Megelőzési Bizottságnak.

Mihics József

Tartós vízhiány Pilisszentlászlón

Mint a pilisszentlászlóiak húsbavágóan megéltük 2018. augusztus 11-15-e között a legnagyobb nyári kánikulában több napos, tartós vízhiány volt a falunkban.

Tóth Attila polgármester felkérésére 2018. augusztus 14-én a polgárőrségünk gépjárművéből hangos kibeszélőn szóbeli felhívást és tájékoztatást adtunk a helyi lakosság részére a több napos

vezetékes ivóvíz hiánya miatt. A polgárőrségünk a kiértesítés során az összes utcát bejárta.

Előző nap a szentendrei rendőrség működött közre a helyi lakossági tájékoztatás feladatában.

A DMRV Zrt. alábbi helyeken kihelyezett 1 m3 lajtoskocsikból biztosította a vízvételési lehetőséget:

- Béke utca vége,
- Tölgyfa utca 9. előtt,
- Kossuth Lajos utca – Árnyas utca sarkán,
- Csalogány utca – Erdőalja sarkán,
- Erdőalja utca – Gerle utca sarkán.

Ezeknek sértetlenségét, visszatérően ellenőrizte a polgárőrségünk. Egy estben a Kis Rigó Vendéglő előtt kihelyezett lajtoskocsin nyitva hagyott csapat polgárőrségünk zárta el.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Bontási törmelék lerakása

tehergépkocsival egy magántulajdonú telekre törmeléket hordanak ki. Az ingatlantulajdonos értesítve lett, aki elmondta, hogy ő erre engedélyt nem adott.

A sített szállító helybeli lakos, másodmagával a telken tetten lett érve, amint újabb adag törmeléket borítottak le a helyszínen. Ezt követően a Szentendrei Rendőrkapitányság értesítve lett. Szentendre Rendőrkapitányság kiérkező járőre a továbbiakban megtette a szükséges intézkedést.

Polgárőrségünkhöz szolgálatteljesítése során lakossági bejelentés érkezett, hogy egy utánfutós

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Szent István királyunk és a magyar államalapítás ünnepének visegrádi biztosítása

Szent István királyunk és a magyar államalapítás ünnepének előestéjén Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület közösen a Visegrádi Települési Polgárőrség felkérésére Visegrádon biztosította a Tűzijátékot és az ezt, követő rendezvényeket.

Visegrádi rendezvényterén, a Heureka Swing Big Band koncertjét láthatták és hallhatták az oda érkező kedves vendégek. A Heureka Swing Big Band koncertje 2018. augusztus 19-én vasárnap, 20 órakor kezdődött, majd 21:15-től volt a tűzijáték a Duna felett Visegrád és Nagymaros közös rendezésében. A tűzijátékot követően utcából várt mindenkit ugyancsak a Rendezvényterén, ahol a jó hangulatról a Madarak házibuli zenekar gondoskodott.

A Pilisszentlászlói Polgárőrség részéről 6 fő

polgárőr, míg a Visegrád Települési Polgárőrségtől ugyancsak 6 fő polgárőr vett részt a biztosításban. Illés Miklós Attila elnök örömet fejezte ki, hogy a két polgárőrség összhangban tudott együtt működni köszönte a biztosításban való segítségünket.

Pilisszentlászló, 2018. augusztus 20.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Szentendrei-szigeti Veterán Autós és Motoros Egyesület ezúttal is megrendezte a XII. Dunakanyar Oldtimer Túrát, amit Pilisszentlászlón polgárőrségünk biztosított

A verseny egyik helyszíne, állomása Pilisszentlászló volt, ahol a biztosítást polgárőrségünk látta el.

A túra útvonala a budapesti Aquaworld Resort szálloda parkolójából indul, főbb állomása Vác, Nagymaros, Ipolydamásd, Nagybörzsöny, majd visszafelé Ipolytölgyes volt.

A résztvevők a határt a letkési határátkelőnél lépték át, majd Esztergomot, Lepencét, és Pilisszentlászlót érintve a szentendrei Városi Tömegközlekedési Múzeumnál értek célba. Az útvonal hossza kb. 140 km volt.

A helyszíneken a versenyzőknek különböző ügyességi feladatokat kellett végrehajtaniuk. Közel 70 induló volt.

A rendezvény biztosításában Pilisszentlászlói Polgárőr- és Önkéntes Tűzoltó Egyesület részéről a 8 fő polgárőr vett részt. A biztosítás, helyszíne, a

Községháza előtt és környékén volt. Segítettünk, a forgalomirányításban, a versenyben résztvevők útbaigazításában. A verseny jó hangulatban zajlott le községünkben többen megtekintették a rendezvényt.

Véber Alfréd a rendezvény főszervezője (elnöke)

köszönetét fejezte ki, és megköszönte a Pilisszentlászlói Polgárőrség munkáját.

A rendezők külön megköszönték a sörasztalt, és padot, amit Franyó Rudolf polgárőrségünk elnök-helyettese biztosított.

Pilisszentlászló, 2018. szeptember 1.

Pilisszentlászlói Polgárőr- és
Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Köszönet Tisztelt Mihics József elnök Úr!

A vasárnap megtartott, az Önök települését is érintő veterán túraverseny nagy sikerrel zajlott. A mai napig fényképek százai és beszámolók terjednek az interneten. A verseny megrendezésében fontos szerepe volt az Önök településének, a polgárőr egyesületnek és

személyesen önnek. A verseny lebonyolításában kifejtett tevékenységükért szeretnék köszönetet mondani a magam, Kazi László titkár Úr, valamint egyesületünk valamennyi tagja nevében. Remélem az együttműködésünk a jövőben is hasonló sikeresen fog működni.

Tisztelettel: Véber Alfréd egyesület elnöke

Jánosík a zsolnalitvai vendégségben Jozef Cíger Hronský (1896-1960)

A zsolnalitvai* várkastélyban nagy vendégség vette kezdetét. A szakácsok már napok óta sűrűgtek-forogtak, de ennek ellenére kevésnek tűnt főztjük, hiszen számtalan és fontos vendég ült az asztalok körül és mindenkinek egyformán ízlett az étel. Sokan közülük messziről érkeztek ide, a Thurzó kastélyba. Az udvaron urasági hintók sereglettek Túróból, Liptóból és Árvából, a termék csak úgy visszhangoztak a három vármegyéből érkezett uraságok beszélgetésének és nevetésének zajától.

Itt volt mindenki, aki csak meginvitált a várkastély ura, egyedül Bálint uraság hiányzott.

Az ő távolléte azonban sokaknak feltűnt.

Az odaadó, jól megtermett, üde, rugalmas, bátor, vidám és egyben tréfáskedvű Bálint úr még nem volt itt; akit türelmetlenül várták a zsolnalitvai kastélyban, hiszen a földbirtokos uraságok Jánosík elfogásáról tárgyaltak.

Bizony, ebben a kérdésben blatnicai** Bálint szakértőnek számított! Férfias, tehetős, de ugyanakkor huncut férfiú, akinek minden sikerül.

A várkastély ura két ízben is küldött lovasokat a völgy felső részére, nem pillantják-e meg a becses vendég hintáját, de a szolgák dolgavégezetlenül tértek vissza.

Az ifjú Bálintnak se híre, se hamva.

Az uraságok, mit volt, mit tenni, kénytelenek voltak a diskurzusba kezdeni, miként lehetne kézre keríteni a betyár Jánosíkot, akitől egyetlen nemesi kúria sem lehetett biztonságban. A hegyi legények, hol az egyik, hol a másik völgyben jelennek meg, hirtelen ott teremnek, ahol a legkevésbé várják őket. Amazok már annyira felbátorodtak, hogy helyet is foglalnak az uraságok kastélyaiba, még

fényes nappal is és az sem rettent el őket, ha az uradalom tele hajdúkkal és más felfegyverzett emberekkel.

A beszélgetés során már arról társalogtak, a haramiát sem a golyó, sem a szablya nem fogja, és mikor kissé nekifut, még a négy paripa vontatta hintót is átugorja, a lovak előtt megáll, és azt mondja:

• Az Istennek lelket, nekem dukátokat!...

Úgy esett meg, hogy a földesurak Bálint nélkül tanácskoztak, de mivel már jócskán beesteledett és semmi okosat nem tudtak kifundálni, sem ökegyelmességeik, sem az alispánok, de még a főszolgabírák és a hajdúkapitányok is, tanácstalannak bizonyultak.

Nehéz persze okosakat mondani, hiszen lehetetlenség volt kitalálni, merre lehet most Jánosík, merre lesz, és mit cselekszik majd.

A szolgák meggyújtották a fali gyertyákat és a hosszú folyosók fáklyáit, majd borral teli kanecsokat hoztak. Amint a tágas szobák megteltek füsttel és az urak mindebből többet nyeltek, mint a jóféle itókából, egyre bölcsebbé és okosabbá váltak. Beszédjük is merészebbé lett a poharazás közepette és mindehhez ízletes ételeket fogyasztottak a gazdagon megterített asztaloknál.

Mégis mindnyájan fellélegeztek, mikor az alkonyat után az ajtóban blatnicai Bálint uraság jelent meg, olyan kifejezéssel az orcáján, mintha már kézre kerítette volna a huncut haramiát, pompás hintóban, körülötte értékes és drága prémek.

• De hiszen a legjobbkor jöttem, - mosolyodott el Blatnica ura és cseppet sem kellett unszolni, helyet foglalt az asztalnál, evett és ivott, míg éhségét és

szomját nem csillapította, de e közben a beszélgetésbe nem elegyedett.

*

Őkegyelmességeik mindenfelől bólintgattak az újonnan érkezőnek, kezet is ráztak vele, bár mindenkinek ez nem sikerülhetett, és azok is hangos üdvrivalgással fogadták, akik a gyertyák pislákoló lángjánál és a füstben alig láthatták.

• Vivát Valentinus! Vivát!... Aki azonban későn érkezik...

• Vártunk rád!

• De hiszen itt vagyok.

• Erről a latorról tanácskozunk...

• Mi az, hogy csak diskuráltok! – vágott közbe Bálint úr – El kell fogni és felakasztani!

• De hiszen éppen erről van szó!

• Hamarosan vásár lesz Zsolnán és onnan Jánosik

hiányozni bizonyosan nem fog. A hegyekben nehéz, de a városban könnyen megeljük ökelmét.

Az uraságok elhallgattak, mintha hideg lelné őket.

Rengeteget bölcselekedtek, temérdeknyit hangoskodtak, de a zsolnai vásár még csak eszükbe sem ötlött. Annyi hatalmasság és felvilágosult férfiú elmélkedett itt és senki nem gondolt arra, hogy Jánosik Zsolnán lesz. A vásárosok között a városi hajdúkat senki sem ismeri fel és minden jól alakul majd.

• Vivát Valentinus! – kiáltozták a zsolnalitvai vendégek és a mennyezet

csak úgy dübörgött örömteli lármájuktól.

Blatnica ura mindezen csak mosolygott.

• Későn érkezél, de elnézzük ezt neked, - szölongatták a felélénkült vendégsereg tagjai, és még inkább barátilag bólintgattak Bálint uraság felé.

• Ha elnézitek ezt is nekem, rövidesen felkerekedem, - válaszolta nekik. - - utolsóként jöttem, elsőként távozom, hiszen sürgős dolgom akadt. A Vág másik oldalán vár a munka...

• No, azt már bizony nem! - kiáltották sértődötten, és igazán nem akarták a fiatal földesurat elengedni

a zsolnalitvai várkastélyból, de Bálint szavatartónak bizonyult, valóban elsőként kezdett készülödni, majd felkerekedett és egy szempillantás múlva már ott sem volt.

A megbántott vendégek rövidesen azt is elfelejtették, hogy ott volt közöttük.

Vidáman üldögéltek az asztaloknál, bátrabban iszogattak, és úgy érezték, mintha a lator Jánosik már a várbörtönben, nehéz láncokkal megvasaltan a reggeli kivégzését várná. A boros ónkupákkal a kezükben hajszták a szakácsokat és a szolgálókat, énekelgettek is és bizony a zsolnalitvai kastélyban régóta nem esett meg olyan vendégség, mint a mostani.

A falon elhelyezett gyertyák megrázkódtak, a lángok pislogni kezdtek, és mintha csak megriadtak volna, hamarosan kialudtak.

Ettől a méltóságos urakon és a tekintetes vendégeken is riadalom lett úrrá.

Az ajtók felől valami rémülettel teli kiáltozás hallatszott, mintha a folyosókon ténfergő szolgák és a bejárat közelében álldogáló asszonyok hangját lehetett volna hallani.

• Mi van?... Mi történik?! – emelkedett fel a ház ura az asztaltól és arca elfelhősödött.

• Bálint, Blatnica ura visszatért! – hallatszott a riadt kiáltás.

A blatnicai uraság valóban visszatért, de olyan összeverten, hogy a többiek

elsőre nem ismerték fel. Halottsapadt, kék, zöld foltokkal tele, ápolatlan, piszkos és a haragtól csak úgy remegtek ajkai.

• Mi van kegyelmességeddel, mi történt?!... Honnan került elő?...

Bálint uraság először csak a kezével legyintett, mintha megszólalni sem akarna, de mikor jobban körülnézett, kibukott belőle:

• Itt volt ez a lator? Ez az akasztófáravaló itt volt, vagy sem?

• Kicsoda, kegyelmes uram? Kiről beszél?

• Jánosik itt volt közöttetek, vagy nem?

• No, még csak az kellett volna! – válaszolták haragosan az uraságok, és nem értették Bálint szavait.

• De hiszen itt kellett lennie! – rikkantotta Blatnica ura - Deltájt rajtunk ütött Rajcsánka mellett, megkötözött engem és kíséroidmet, felvette a ruháimat, parókámat a fejére tette és felövezte magát kardommal! Azt is mondta, hogy a zsolnalitvai vendégségbe megy, és kérdezte, mit üzenek uraságtoknak. Alávaló teremtés... Bizonyosan itt volt.

Az addig vidám vendégeknek még a vér is megfagyott az ereikben.

Mindenki számára nyilvánvaló volt, miféle Bálint volt itt korábban, aki a legkésőbb érkezett és szerfelett gyorsan távozott.

A tanácsairól nem is beszélve, mely szerint Jánosíkot a zsolnai vásárban kell kézre keríteni. A zsolnai vásárban... Ott majd felismerik és elfogják, őt, aki itt volt mostanság közöttük, de még csak nem is érintették meg, de a legfinomabb étellel és a legjobb itókéval kínálták, sőt ittak is az egészségére!...

A zsolnalitvai kastély udvarában síri csönd támadt, az arcokon addig ülő vidámság helyét szégyenkezés vette át, míg végre valaki meg nem szólalt:

• Ha itt volt ez a gazember, bizonyosan nem

egyedül érkezett.

No hát ez igaznak bizonyult!

Jánosík hatalmas kísérettel érkezett is, távozott is.

•Ha már itt volt, bizony, nem jött hiába jött! – tette hozzá egy másik vendég.

No, ebben is igazság rejtezett.

Amint a háziak egy kicsit alaposabban körbenéztek, mindjárt fény derült arra, hogy a kastélyból számos dolog hiányzik, a drága szőrmék, a vendégek hintajainak takarói, de számos fogatot és a legszebb lovakat is a köd nyelte el. A hajdúk hátságainak nyergei, a felszerelés is szőrén-szálán eltűnt. Odakint, a kastély előtt a megkötözött, deresre vont őrszemek.

Nos, szomorúan ért véget a zsolnalitvai lakoma.

Sem most, sem később, a zsolnai vásár idején nem akadt, aki Jánosík nyomába eredt volna, pedig a betyár ott is tiszteletét tette, de a várkastélyban pórul járt uraságok még a vásárt is messziről elkerülték.

* Zsolnalitva (szlovákul Lietava) község Szlovákiában, a Zsolnai kerület Zsolnai járásában

** Blatnica (szlovákul Blatnica) község Szlovákiában a Zsolnai kerület Turócszentmártoni járásában

Fordította: Papanek László

Eresz alatt fecskefészek A barátom mindig részeg

Egy fecske nem csinál nyarat. A „rettenetes” 0,5 C-os (fél fokos) „globális klímakatasztrófa” óta egyre több a nyár viszont egyre kevesebb a fecske.

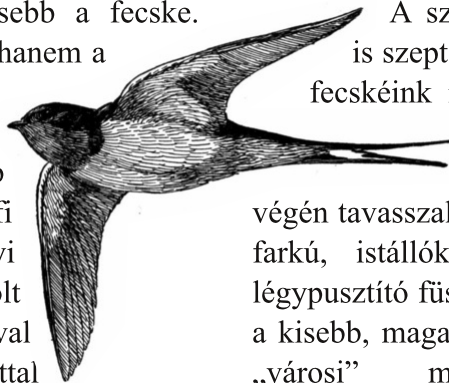
Természetesen nem a 0,5 C miatt, hanem a szűnyogírtó repülők folyamatos cirkálása miatt. Gyerekkorunkban a fecske volt a leggyakoribb cigaretta és így hívták a férfi fürdőnadrágot is, aminek női bugyi szabása volt, de oldalt nem volt összevarva, csak egy maslival összekötve, hogy egy mozdulattal lehessen „villantani” a Duna hajjai felett.

Nudizmus nem létezett, csak másodpercekre”villantották” egyesek a hátsójukat a

hecc kedvéért. Lehet, hogy már banánköztársaság vagyunk, de erre nincs semmi bizonyíték.

A szarvasok a „klímaváltozás” ellenére is szeptember közepén bögnek, amikor a mi fecskéink indulnak, de az északi (skandináv)

fecskék csak a szarvasbögés után vonulnak át rajtunk. Szeptember végén tavasszal áprilisban érkeznek először a vörös farkú, istállóiban fészkelő, alacsonyan szálló, légypusztító füsti fecskék, és csak utánuk 1-2 héttel a kisebb, magasban vadászó, szűnyogot, stb-it evő „városi” molnárfecskék. Sajnos egyre kevesebben...

Losonci Miklós mérnök - tanár

Levelezés Kiskáté

Számtalanszor elhangzott számtalan formában, de engedjétek meg, kedves helyiek, hogy összefoglaljam ezen alapdolgokat kis falunkban.

Szelektív hulladék

Mai napig látom a kitartóakat, a lelkeseket, akik, hiába van 2 konténer a főtéren, és hiába mind a 2 üvegre való, taszigálják be a műanyag flakont, papírt, konzervdobozt, talán még a papucs orrán pamut bojtot is. Hadd segítsek neked te kitartó: Ha befőttes üveged van, vagy üveges söröd, lényegében mindegy csak üvegből legyen, azt igen, gyűjtsd és vidd le a főtérrre, és ne tovább. Aztán szerezz 2-3 nagy műanyag zsákot! Ezekbe rakhatod a műanyag flakont, a nejlonokat, a tejes-üdítős dobozt, sörös dobozt, konzervdobozt.

Előtte, amiben nem víz volt, mosd ki, hogy ne

szagold egy hónapig, mert havonta egyszer viszik el a házad elől. Sőt a papírt, zöld hulladékot is elszállítják.

Szemét

A szemét a kukákba való, nem az utcára, árokba, ne adj isten főtérrre. Nem sok minden mondható el a falu vezetőségéről, de az, hogy a faluban sok szemetest elhelyezett, kivételesen dicséretes. Ha nem tűnt volna fel, elmondom, rengeteg az átmenő turista egész évben. Leszámítva a falu főtéren álló szégyen ABC- t, (ami egyszer valakire ráesik, mert csak a szentlélek tartja) na jó, meg a pöcöszagot is, ne legyen pluszban mindenhol szemét.

Természetesen, akinek nem inge...

I. Bátor Botond

Temető Hol vannak a kannácskák?

Már nem tudom, hogy kinek köszönhetjük a temetői locsolókannákat, de szívből köszönjük. Régebben az utcákon nyomós kutak voltak, sok. Onnan hordtuk saját kannában fel a templomdombra a vizet. Ezek a temetői kannák íratlan közös tulajdonok. Értem ez alatt, hogy azért vannak a kút melletti ágasfákon, hogy levegyük, öntözzünk, és valamelyikre visszategyük őket. Valamint azért van ráírva, hogy „temető”, hogy ne vidd haza, holott ez már párszor előfordult. Rengeteg esetben látni, hogy a kedves lakos saját tulajdonként, egy szerette sírja mögé, teszik, mintha a sajátja lenne, pedig ő már rég otthon van.

Másik probléma a kaszálás sírok között. Drága lakos, ha már körbenyírod a sír körül, vigyél magaddal egy seprűt is, és takarítsd le a környező

sírokat vele. Te sem vennéd jó szívvel, hogy más összerondítja füvel a hozzád tartozód sírját. Lényegében az empátiát hiányolom, itt is...

I. Bátor Botond

Fotó: Franyóné

Lajtkocsi Pilisszentlászlón

Fotó: Franyóné

Emberek nem szégyen? A faluban szinte minden udvarban kút van „finom vízzel” most már nem az - elszűrtük. Emberek nem féltek – még mindig nem? Mi lesz a gyermekeitekkel, unokáitokkal nem sajnáljátok őket. A víz kincs! Ki a hibás az Önkormányzat vagy az emberek, hát döntések el magatokban és féljete. Az óvodában a gyerekeket a hazaszeretetre akarják szeptembertől oktatni – hazaszeretett az is, ha megvédjük és óvjuk a földet, ahová születünk – mit látnak a gyerekek Pilisszentlászlón a felnőttektől? Szórják a mocskot a haza földjére és tönkretesznek vele mindent, pedig a gyerek példaképe a felnőtt.

Vannak, akik bátran gondolkodnak, sajnos egyre kevesebben. Ez az anyagi világ megfertőzött sok, sok embert. Mi lesz veled haza? Mi lesz veled Föld? Mi lesz veled Ember? Olyan nagyon tönkretettünk mindent. Vajon van-e visszaút?

Solláriné Csöpiké

Hajdani városiakhoz

Kedves Városból Falura Leköltöző Szeretetre Méltó Emberek!

Mielőtt megvennék ingatlanjaikat, kérem, nézzék meg hová akarnak jönni, ugyanis falun állattartás folyik. Az állatoknak időnként szaguk van, sőt a kakas reggel kukorékol. A pulykáknak és a gyöngytyúknak is jellegzetes hangjuk van. Tehát akinek ezt nem bírja kifinomult hallása, és szaglása ne költözzön le, vagy Pilisszentlászló esetében fel a falura. Amennyiben még is felköltözik, akkor viszont gyönyörű fekvésű falunk ezen, hátrányait is, tessék elviselni. Továbbá, ne akarják juhok módjára átrendezni, és a maguk által alkotott rendeletek közé terelni, a több száz éve itt élő jámbor, de szabadságához ragaszkodó népet.

És főleg ne jelentsék fel a szomszédjaikat, akik már sok - sok évvel a maguk ideköltözése előtt is állatokat neveltek és nem kedvtelésből teszik azt. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Öreg nénje; őzike nélkül.

Közmunka – társadalmi munka

Lehet rajta vitatkozni, melyik a helyesebb kifejezés, de az elnevezés definíciója ugyanaz.

Szerény nyelvtudásom szerint; a közmunka fizetség nélküli, az egész települést szolgáló közösségi munka. Három évtizeddel ezelőtt, (mások szerint az „ÁTKOSBAN”).

Nagy divatja volt a közösségi szellemet is erősítő társadalmi munkának. Ez viszont nem volt kötelező, mégis úgy ástuk ki kézi erővel, csákánnyal és lapáttal a temető vízellátásához

szükséges árkot. Nem volt egyszerű feladat, a sportpálya sarkán lévő Krisztus feszülettől az erősen köves kötött talajban ez a feladat. Mai szemlélettel szinte hihetetlenül hangzik, de egy késő őszi hideg szombati napon kiástuk a temetők sarkába

lévő jelenleg is használatos kútig az árkot.

A ravatalozónál lévő kútig jóval később lett elvezetve. Ehhez még csak annyit, hogy Illés György (akkor még nem doktor) is, igen derekasan kivette részét a kétkezi munkában is. Én leginkább csak a forralt bort hordtam a JÁNOSÍK- ból, és néhány derék asszonyunk által sült pogácsát. Jurko barátom, fotókat is készített rólunk. Elő kell keresnünk ezeket, a fotókat, mert szerintem nagyságrendileg ez volt a legutolsó nagy jelentőségű társadalmi összefogás.

A sikeres rendszerváltás óta, a társadalmi munka, mint degradáló kifejezés megszűnt. Most már közmunkázunk, ez alatt nem a „közhasznúakat”, de a régi értelemben vett társadalmi munkásokat értem. Közmunka a Föld Napján végzett szeméthyűjtés, a különböző rendezvényeken való segítség, temetőnkben és templomunkban jó indulattal végzett munkák. A Waldorf iskola nevelői szervezésében történő ténykedések. Az úrnapi

„budicskák” – sátrak készítése, és sokáig lehetne folytatni.

A most már nagyon régi még a szocializmus előtti Magyarországon az előbb leírt munkákat szintén a mai kifejezés szerint közmunkának nevezték.

A közmunka viszont fizetség nélküli, az egész települést szolgáló kötelező közösségi munka.

Közmunkára menni egyértelmű kötelesség volt, ami elől nem illett kitérni, arról szó sem lehetett.

A közmunka természetesen nem minden településen történt ugyanabban az időben. A munka célja sem volt ugyanaz. Az egy településért történt. Minden település maga, illetve az előjáróság szabta meg a célokat. Mindenkor előjáróság

határozta meg mikor milyen munkát, kell végezni.

Miután megtörtént a döntés, azután már csak a dobos fogta a dobját és kiállt a meghatározott helyekre és némi dobolás után hozzáfogott a hirdetéshez.

Utolsó dobosunk, kisbírónk a Dózsa György utca elején lakó Ciprián bácsi volt. Nagyon jól emlékszem az akkurátus precíz Ciprián bácsira. Akkoriban ez, bizony komoly beosztásnak számított.

Mikor megtudtuk, hogy dobolás lesz, akkor sokan körbevettük, és versenyeztünk, hogy ki vigye és tartsa kezében doboláskor a dobót. Ezek már csak emlékek, ahogy a régi szlovák mondásokból olvastam, magyar kiejtéssel írva;

- Boli csaszi boli, ale sza minuli – Voltak idők voltak, de elmúltak.

Tisztelettel; Franyó Rudolf

Mindenki magyar, aki annak vallja magát

Főleg, aki Magyarországon született

„Az egy nyelvű és egy erkölcsű ország gyenge és törékeny”

Igen Tisztelt Olvasó! A fenti kép, és az alatta lévő „magyarázat” nem kitaláció, Így leltem rá az interneten. Sem, a képen sem a képhez tartozó szövegen nem javítottam, tehát nem „machináltam”.

Ezért csak úgy „nagyon finoman” bátorkodom megjegyezni, hogy Czibor is szlovák előnév!

Magyarország történelmén, sikereiben, vagy kudarcokban is egyformán osztoztak.

Nagyon jó lenne, és azon kell munkálkodnunk, amit jelenlegi kormányunk eddigi történelmünk folyamán, soha nem látott jó indulattal támogat, hogy minden nemzetiségünk tartsa meg nemzetiségi tudatát. Az itt élő nemzetiségek, a magyarsággal együtt hosszú évszázadokon át békeidőben izzadsággal, háborúban vérrel adóztak

Az „Aranycsapat” néven emlegetett migránsválogatott, 1953-ban

Guggoló sor: Lindenmayer (Lantos), Purczeld (Puskás), Grosics
Álló sor: Lipovics (Lóránt), Buzánszky, Dvoracsek (Hidegkuti), Kocsis, Zakariás, Czibor, Bozsik, Bednarik (Budai)

A fenti képen a német és szlovák ajkú nemzetiség van jelen a magyarsággal, amely meghatározó részét képezte a történelmi Nagy Magyarországnak. Ez a két nemzet, más nemzetekkel együtt közös hazában élt, és él több mint egy évezreden át a magyarokkal. Mivel egy közös hazában éltek, az csak természetes hogy

közös országukért a történelmi Nagy Magyarorszáért. Nem csak Magyarorszáért, de mint a keresztény Nyugat-Európa védelmezői szenvedtek vérrel és verejtéssel megcsónkítva bár, de megőrizték államalapító Szent István királyunk örökségét.

Franyó Rudolf

Impresszum:

A szerkesztőség címe: 2009 Pilisszentlászló, Petőfi S. u. 55.

Felelős szerkesztő - kiadó: Franyó Rudolf

E-mail: franyorudolf@citromail.hu | Tel.: 06 20 947-9243, 06 26 338-093

Nyomtatás: technovaszentendre@gmail.com • 06 30 280 5189

Megjelenik havonta • Iktatószám: CE/15092-2/2015